

LAURI VIRKKUSEN SAARNA 9.2.2019

Matt. 13: 24–30

Jeesus esitti opetuslapsilleen vertauksen taivasten valtakunnasta: "Mies kylvi peltoonsa hyvää siementä. Mutta kun kaikki nukkuivat, hänen vihamiehensä tuli, kylvi vehnän sekaan rikkaviljaa ja meni pois. Kun vilja nousi oraalle ja alkoi tehdä tähkää, rikkaviljakin tuli näkyviin. Työmiehet menivät silloin isäntänsä luo ja sanoivat hänelle: 'Herra, etkö sinä kylvänyt peltoosi hyvää siementä? Mistä siihen on tullut rikkaviljaa?' Isäntä sanoi heille: 'Se on vihamieheni työtä.' Miehet kysyivät silloin häneltä: 'Tahdotko, että menemme kitkemään sen pois?' 'En', hän vastasi, 'te voitte rikkaviljaa kootessanne nyhtää sen mukana vehnääkin. Antakaa niiden kasvaa yhdessä elonkorjuuseen asti. Kun sen aika tulee, minä sanon korjuuväelle: Kootkaa ensin rikkavilja ja sitokaa se kimpuiksi, että se poltettaisiin. Mutta vehnä korjatkaa aittaani.'

Viikko sitten vietimme kynttilänpäivää. Esillä oli kuva siitä ratkaisevasta erosta, joka pimeässä vaeltavalla on kynttilän valosta, jolla voi nähdä askelen verran eteenpäin. Päivän lehdessä oli selostus uudesta autosta, joka panee miettimään hahmotusta uudelleen. Auton tehokkaat LED-valonheittäjät näyttävät tien puolen kilometrin matkalta ja omassa ajassamme elävinä me oikeastaan teemme matkaa tuollaisessa autossa kynttilää ajatellessamme.

Vastakohtaparit ovat meille tavattoman tärkeitä joidenkin asioiden selventämiseen, mutta ehkä vain siihen. Oman aikamme tilanne voi kynttilän valoja miettiessämme olla lähempänä lumisokeuden kaltaista valosokeutta, jossa emme kykene näkemään pimeyttä, joka kuitenkin on monella tavalla tosiasia sekä meitä ympäröivässä että meidän sisäisessä todellisuudessamme. Tuossa sisäisessä todellisuudessamme me olemme lisäksi hyvin kykeneviä näkemään pimeää siellä, missä tulisi nähdä valoa ja päinvastoin.

Tänään sunnuntain aiheena on Jumalan valtakunta ja samalla kokonaan toisenlainen todellisuus. Tuossa todellisuudessa hyvä ei ole vain pahan vastakohta ja kokonaisuuden puolikas vaan todella ehjästi ja kokonaisesti hyvää.

Jeesuksen sanojen mukaan tämä todellisuus on toteutumassa saman tapaisesti kuin pelto antaa satonsa siemenistä, jotka sille on kylvetty. Kokonaisuudessaan asiaan ei juuri vaikuta edes vihollisen sille kylvämä rikkavilja. Ei siitäkään riippumatta, että se työmiehiä kovin huolettaa. Vahinko tulisi pikemmin siitä, että pellolle saapasteltaisiin kesken kasvukauden kitkemään.

Rikkaviljan korjuun aika on vasta sadonkorjuun yhteydessä. Silloin rikkavilja kootaan lyhteiksi ja poltetaan. Roihu, joka polttaessa syttyi tuo jollekin ehkä mieleen helvetin lieskat, mutta siitä ei ole kysymys. Ymmärrän, että Jeesus tahtoo tässä kiinnittää huomiomme ihmisen tapaan hahmottaa maailma vastakohtaisuuksina. Tapa merkitsee, että kovin helposti näemme asian puolitotuuksina ja puolitotuuksista taas emme kykene sanomaan ovatko ne pikemmin totta vai valhetta.

Puolitotuuksien maailmassa on parhaana ja oikeudenmukaisimpana selviämisen keinona demokratia. Aihe on meille ajankohtainen. Eduskuntavaalit ovat huhtikuussa ja puolueet miettivät, millä itseään myyvät. Vaalien jälkeen julkisuus asettaa valitut näyttämölle ja meidät muut katsomoon seuraten tarkasti, miten annetuista lupauksista pidetään kiinni. Poliitikko on kuitenkin olemukseltaan mahdollisen tekemistä ja valitut eivät ole meitä sokeasti tottelevia asianajajia vaan meidän luottomiehiämme. Sanon luottomiehiä, koska niin saa vielä sanoa, vaikka kyse on luottohenkilöistä.

Puolueita yhdistävänä asiana on hyvinvointivaltio ja sen ylläpitäminen. Ihmisten maailmassa se on lähin Jumalan valtakunnan vastine. Päivän evankeliumin valossa poliitikot ovat niittä työmiehiä, jotka ovat huolissaan pellolle ilmaantuneesta rikkaviljasta ja kääntyvät meidän puoleemme kysyäksään mitä tehdä ja me annamme vaaleissa neuvon: ”menkää kitkemään se pois” ja koko sato kärsii vahinkoa.

Tässä katolisessa kirkossa, jonka vieraana saamme olla, on hyvä viivähtää hetki ja pohtia ihmiskeskeisyyden juuria. Nämä juuret ovat perimmältään ajatuksessa, että ihminen, paavi, on

Jumalan sijainen maan päällä. Uskonpuhdistus nousi tätä vastaan, mutta ei päässyt ihmiskeskeisyydestä irti, vaan asetti kaiken kutsumuksessaan työtä tekevän ihmisen varaan. Hyvinvointivaltiossa olemme keskellä tilannetta, jonka kutsumustietoiset ihmiset kaikki voimansa valjastaen, ovat rakentaneet hyvinvointivaltiota, niin ettei Jumalalla itsellään enää ole siinä paikkaa.

Käännän tässä päälaelleen Jeesuksen vertauksen isästä, joka lähetti kaksi poikaansa pellolle töihin. Toinen mennä, menikin, teki työn huolellisesti ja meni sitten kotiinsa lepäämään. Toinen lähti samalla innolla, mutta palasi muutaman askeleen otettuaan kysymään, etkö tulisi mukaan.

Varmasti on hyvä, että asiat maailmassa saadaan kuntoon, mutta jos vaivaudumme kysymään, mitä varten Kaikkivaltias Jumala yleensä loi tämän maailman, jossa on niin paljon kuntoon pantavaa, on perustelluin vastaus, että yksinäisyydessään Jumala halusi kaverin, sinut, minut.

Jeesus sanoi” köyhät teillä on aina keskellänne”. Esimerkkinä näistä köyhistä otan vasta alkaneen yhteisvastuukeräyksen keräyskohteen, jonka kohteena on heikkoon asemaan

joutuneiden lasten koulutusmahdollisuuksien parantaminen sekä kotimaassa, että ulkomaan kohteissa. Kohde on epäilemättä sellainen, jossa apua tarvitaan, mutta sittenkin on kysyttävä, onko avusta muuhun kuin antamaan auttajalle hyvän mielen.

Ajattelen, että jokaisessa eteemme tulevassa ongelmassa on kaksi erilaista lähestymisen mahdollisuutta. On olemassa sekä mahdollisuus pyrkiä hoitamaan asia itse tai etsiä siihen Jumalan apua. Jumalan avun etsiminen on uskon etsimistä. Uskon ja epäuskon rajalla ei siinä vie minnekään päästä, mutta Jumalan läheisyys löytyy uskoon tarrautumisen kautta.

Kynttilänpäivän evankeliumissa olivat vanhan Simeonin sanat lapsesta, joka on annettu valoksi pakanakansoille ja kirkkaudesta, joka on annettu kansallesi Israelille. Sanoissa piilee kaksi asiaa, jotka helposti jäävät huomiotta. Valoksi ja kirkkaudeksi eivät ole samaa asiaa eikä kirkkaus ole LED valonheitin, joka valaisee puolen kilometrin päähän.

Kirkkaus on raamatullisissa yhteyksissä Jumalan läsnäolon ilmaisu. Perimmältään valon tärkein merkitys on, että se ilmaisee pimeyden, joka meissä itse kussakin on kaikessa siinä, mitä

emme ole antaneet Jumalalle ja että tässä tilanteessa eivät ajatukset, joihin tarraudumme kuin hukkuva oljenkorteen välttämättä ole muuta kuin luuloja, joiden takia emme edes havaitse olemamme vapaassa pudotuksessa ilman todellista kiinnekohtaa.

Hyvässä luterilaisessa opissa on sellainen uskon ohentumisen mahdollisuus, että ihmisen sisäinen yksinpuhelu on ottanut kaiken Jumalan äänen kuulemiselle kuuluvan tilan. Vaaran tiedostaen käyn lainaamassa naapurilta, Jumalan läsnäoloa painottavalta kristillisyyden suunnalta.

Teksasissa asuu nyt jo yli yhdeksänkymmentävuotias pastori Paul Caine, joka on poikkeusihminen sikäli, että hänen on sanottu olleen profeetta äitinsä kohdusta saakka. Hän on kuullut Jumalan äänen ja elänyt sitä noudattaen. Tähän elämään liittyy erikoinen uni, josta hän aikanaan kertoi. Unen alussa hän huomasi olevansa valtavan salin ovella ja ymmärsi sen olevan Kaikkivaltiaan Jumalan valtaistuinsali. Häneen iski pakokauhu. Asiaa ei helpottanut, kun hän näki kaukana, salin toisessa päässä olevan suuren valtaistuimen ja Jumalan itsensä sillä istuvana. Jumala viittasi häntä tulemaan lähemmäksi, mutta ei hän kyennyt.

Paul toivoi, että lattia olisi auennut ja maa olisi niellyt hänet. Koskaan hän ei ollut kokenut syntiensä kuormaa niin hirvittävän painavana. Lattia ei kuitenkaan auennut ja hahmo viittasi uudestaan. Jalat lyijynraskaina Paul otti kaksi vaivaista askeleesta, mutta sitten, kolmannen viittauksen myötä paino putosi kokonaan pois. Siinä viitatessaan Jumala sanoi: Tule, tule, minä haluan nähdä, miten paljon rakkaan poikani Jeesuksen näköä sinä olet saanut.

Valo antaa mahdollisuuden nähdä pimeyden. Sellaisella, joka näkee pimeytensä, on hyvä tilanne, koska juuri tuossa pimeydessä Jumala on lähellä ja kohdattavissa. Kysymys ei ole vain Jumalan anteeksiannosta vaan Jumalan rakkauden ja rakkauden kautta kirkkauden löytämisestä.

Oma perinteemme ei tee tätä helpoksi. Vaikuttaa kuin kirkkomme ei osaisi valita uskooko se armoon vai syntiin. Tässä epätietoisuudessa ei tämä messumme jätä mahdollisuutta anteeksiannon ihmeestä iloitsemiseen synnintunnustuksen jälkeen vaan jatkaa Herra armahda hymnillä.

Tietoisuuteen anteeksiannosta on itse tartuttava ja tartuttava silloinkin, kun on jo anteeksi saanut eikä olo tunnu syntiseltä. Silloin on hyvä turvautua Jeesuksen neuvoon ja rukouksessa pyytää, että Pyhä Henki antaa omien syntien lisäksi myös sellaisen ihmisen synnit, jolla niitä uskoo varmasti olevan. Anteeksiannon tarve tulee näin todelliseksi ja Jumalan rakkaus pääsee koskettamaan tätä lähimmäistä hänen syntiensä estämättä.

Jumalan valtakunta etenee meidän pienten ihmisten kautta, jotka vajavaisuudessamme näemme asiat vain puolittotuuksina. Maailman todellinen toivo on ihmisissä, jotka vajavuudessaan tulevat Jumalan luokse ja näin avaavat Kaikkivaltiaalle tietä maailmaan. Tällä tiellä me saamme olla matkalla kohti tulevaisuutta, jossa kaikki vajavaisuus väistyy, rakkaus ei ole enää vihan vastakohta vaan ainoa todellisuus eikä enää ole valoa ja pimeyttä vaan yksin Jumalan kirkkaus.